

NACRT HRVATSKE NORME

nHRN EN 1993-6:2008/NA

ICS: 91.010.30;
91.080.30

Prvo izdanje,
veljača 2013.

Eurokod 3: Projektiranje čeličnih konstrukcija – 6. dio: Konstrukcije kranskih staza – Nacionalni dodatak

Eurocode 3: Design of steel structures – Part 6: Crane supporting structures – National Annex

Referencijski broj: nHRN EN 1993-6:2008/NA:2013 hr

HZN

Hrvatski zavod za norme
Croatian Standards Institute

Zabranjeno je umnožavanje hrvatskih norma ili njihovih dijelova

Napomena o autorskom pravu

© HZN 2013.

Sva prava pridržava HZN na temelju Zakona o normizaciji (NN 163/2003). Ako drugačije nije utvrđeno, ni jedan dio ovoga dokumenta ne smije se umnožavati ili upotrebljavati u bilo kojem obliku ili na bilo koji način, elektronički ili strojno, uključujući fotokopiranje i mikrofilm, bez pisane dozvole HZN-a čija je adresa niže navedena.

Hrvatski zavod za norme (HZN)
Adresa: Ulica grada Vukovara 78
10 000 Zagreb, CROATIA
Tel. ++ 385 1 610 60 95
Faks: ++ 385 1 610 93 21
e-pošta: hzn@hzn.hr
Web: www.hzn.hr

Izjava o odbijanju odgovornosti za PDF

PDF zapis može sadržavati ugrađene oblike znakova. U skladu s Adobeovom politikom licenciranja, ovaj se zapis smije tiskati ili pregledavati, ali se ne smije uređivati osim ako na računalu, na kojem se obavlja uređivanje, postoje licencirani i instalirani oblici ugrađenih znakova. Preuzimanjem ovog zapisa stranke prihvaćaju odgovornost nekršenja Adobeove politike licenciranja. Hrvatski zavod za norme ne prihvaća nikakvu odgovornost u tome području.

Adobe je robni žig tvrtke Adobe Systems Incorporated.

Pojedinosti o programskim proizvodima upotrijebljenim za stvaranje ovog PDF zapisa mogu se naći u općim informacijama povezanim s ovim zapisom. Parametri stvaranja PDF zapisa optimizirani su za ispis. Poduzete su sve mjere da zapis bude prikladan za uporabu. U izuzetnom slučaju otkrivanja problema povezanog s njim molimo izvijestite HZN na gore navedenoj adresi.

Sadržaj

Predgovor	4
1 Područje primjene.....	5
2 Nacionalno određeni parametri	5
3 Neoprečni dopunski podaci (NCCI).....	8
Dodatak A(HR) (obavijesni) Točke u normi HRN EN 1993-6:2008 u kojima su dopušteni nacionalno određeni parametri.....	10
Dodatak B(HR) (obavijesni) Točke u normi HRN EN 1993-6:2008 na koje se odnose neoprečni dopunski podaci (NCCI).....	11

Predgovor

Ovaj je dokument (HRN EN 1993-6:2008/NA:2013) izdao Hrvatski zavod za norme na temelju članka 9. Zakona o normizaciji („Narodne novine“, br. 163/2003) i u skladu s Unutrašnjim pravilima za normizaciju UPN 3, točka 4.1. Pripremio ga je tehnički odbor HZN/TO 548, *Konstruktivski eurokodovi*.

Ovaj dokument omogućuje primjenu norme HRN EN 1993-6:2008 uključujući ispravak Ispr.1:2011 u Republici Hrvatskoj.

Norma HRN EN 1993-6:2008 istovjetna je s europskom normom EN 1993-6:2007, a ispravak HRN EN 1993-6:2008/Ispr.1:2011 s ispravkom EN 1993-6:2007/AC:2009. U daljnjem se tekstu pod oznakom HRN EN 1993-6:2008 razumijeva norma i njezin ispravak (HRN EN 1993-6:2008+Ispr.1:2011).

U normi HRN EN 1993-6:2008 dopušteno je donošenje odluka o vrijednostima određenih parametara ili određenim postupcima proračuna na nacionalnoj razini. Tako određene vrijednosti ili postupci nazivaju se "nacionalno određeni parametri" (en: Nationally determined parameters – NDP). Te vrijednosti i postupci primjenjuju se za projektiranje građevina koje se izvode u Republici Hrvatskoj.

Brojčane oznake tablica i formula odgovaraju brojčanim oznakama tablica i formula u izvornoj normi, iza kojih se dodaje oznaka (HR).

U Dodatku A ovoga nacionalnog dodatka navedene su točke iz norme HRN EN 1993-6:2008 za koje je dopušteno donošenje odluka na nacionalnoj razini. U točki 2 ovog dokumenta navedene su te odluke.

Ovaj nacionalni dodatak osim toga sadržava i neoprečne dopunske podatke za primjenu norme HRN EN 1993-6:2008 (en: Non-contradictory complementary information – NCCI).

U Dodatku B ovoga nacionalnog dodatka navedene su točke iz norme HRN EN 1993-6:2008 na koje se odnose neoprečni dopunski podaci. U točki 3 ovog dokumenta navedeni su ti podaci.

1 Područje primjene

Ovaj dokument određuje vrijednosti nacionalnih parametara ili određenih postupaka uz normu HRN EN 1993-6:2008 i primjenjuje se zajedno s tom normom.

2 Nacionalno određeni parametri

2.1 Proračunski uporabni vijek, točka 2.1.3.2(1)P, NAPOMENA

Ako nije drukčije navedeno, proračunski uporabni vijek za kranske staze iznosi 25 godina, a za kranske staze koje se intenzivno ne upotrebljavaju (npr. remontni kranovi i sl.) proračunski uporabni vijek iznosi 50 godina.

Broj intervala pregleda kranskih staza određuju se u ovisnosti o parcijalnom koeficijentu otpornosti na zamor prema točki 2.15.

NAPOMENA 1: Pregledom se smatra kontrola kranske staze na pukotine sa svim potrebnim popravcima.

2.2 Parcijalni koeficijent $\gamma_{F,test}$ za ispitna opterećenja kрана, točka 2.8(2)P, NAPOMENA

Prihvaća se preporučena vrijednost parcijalnog koeficijenta za ispitna opterećenja kрана $\gamma_{F,test} = 1,1$.

2.3 Najniža temperatura pri upotrebi unutarnjih kranskih staza, točka 3.2.3(1), NAPOMENA

Najniža temperatura pri upotrebi unutarnjih konstrukcija kranskih staza koja se uzima u proračunu iznosi $-10\text{ }^{\circ}\text{C}$.

2.4 Odabir svojstava žilavosti za tlačne elemente, točka 3.2.3(2)P, NAPOMENA

Prihvaća se upotreba tablice 2.1 dane u normi HRN EN 1993-1-10:2008 za $\sigma_{Ed} = 0,25 f_y(t)$.

2.5 Ciljane vrijednosti Z_{Ed} , točka 3.2.4(1), NAPOMENA 2

Prihvaća se preporučena raspodjela navedena u tablici 3.2(N) norme HRN EN 1993-6:2008.

2.6 Podaci o prikladnim tračnicama i čelicima za tračnice, točka 3.6.2(1), NAPOMENA

Sve do izdavanja odgovarajućih specifikacija proizvoda (europskih norma za proizvode, ETAG-ova ili ETA-a) za tračnice i čelike za tračnice treba primijeniti normu HRN DIN 536-1¹.

¹ U pripremi.

2.7 Posebne spojne naprave za tračnice, točka 3.6.3(1), NAPOMENA

Pričvršćenja tračnica ugrađuju se prema uputama proizvođača.

Pričvršćenja tračnica uključenih u proračunsku otpornost poprečnog presjeka kranske staze treba obuhvatiti normama ili treba imati dokaz sukladnosti.

Za ugradnju injektiranih vijaka potreban je dokaz sukladnosti.

Kao dokaz sukladnosti vrijede tehnička dopuštenja.

2.8 Parcijalni koeficijenti γ_{Mi} za otpornost, točka 6.1(1), NAPOMENA

Prihvataju se sljedeći parcijalni koeficijenti za otpornosti:

- $\gamma_{M0} = 1,00$ (kod primjene γ_{M0} u normi HRN EN 1993-1-5:2008 treba upotrebljavati vrijednost $\gamma_{M0} = 1,10$)
- $\gamma_{M1} = 1,10$
- $\gamma_{M2} = 1,25$
- $\gamma_{M3} = 1,25$
- $\gamma_{M3,ser} = 1,10$
- γ_{M4} određuje se u tehničkom dopuštenju, ali treba biti $\geq 1,1$
- $\gamma_{M5} = 1,35$
- $\gamma_{M6,ser} = 1,00$
- $\gamma_{M7} = 1,10$

2.9 Zamjenska metoda ocjenjivanja za bočno-torzijsko izvijanje, točka 6.3.2.3(1), NAPOMENA

Prihvata se preporučena metoda navedena u Dodatku A norme HRN EN 1993-6:2008.

2.10 Ograničenja vertikalnih i horizontalnih progiba, točka 7.3(1), NAPOMENA

Prihvataju se preporučena ograničenja pri karakterističnoj kombinaciji opterećenja, za horizontalne progibe dana u tablici 7.1, a za vertikalne progibe bez dinamičkih koeficijenata dana u tablici 7.2 norme HRN EN 1993-6:2008.

2.11 Parcijalni koeficijent $\gamma_{M,ser}$ za ponavljajuće ponašanje, točka 7.5(1), NAPOMENA

Prihvata se preporučena vrijednost parcijalnog koeficijenta $\gamma_{M,ser} = 1,0$.

2.12 Razredi kranova s velikim brojem ciklusa zamaranja, točka 8.2(4), NAPOMENA

Poprečna ukrućenja ili druga pričvršćenja ne treba zavarivati na gornje pojasnice kranskih staza za razrede kranova od S5 do S9 prema Dodatku B norme HRN EN 1991-3:2012 za koje treba smatrati da imaju „velik broj ciklusa zamaranja“.

2.13 Ograničenje broja ciklusa C_0 bez ocjenjivanja zamora, točka 9.1(2), NAPOMENA

Prihvaća se preporučena vrijednost broja ciklusa $C_0 = 10^4$.

2.14 Parcijalni koeficijent za opterećenje zamora γ_{ff} , točka 9.2(1)P, NAPOMENA

Prihvaća se preporučena vrijednost parcijalnog koeficijenta za opterećenje zamora $\gamma_{ff} = 1,0$.

2.15 Parcijalni koeficijenti za otpornost na zamor, točka 9.2(2)P, NAPOMENA

Umjesto preporučenih vrijednosti parcijalnih koeficijenata γ_{Mf} navedenih u tablici 3.1 norme HRN EN 1993-1-9:2008, ovisno o izboru metode ocjenjivanja i posljedica sloma, treba upotrijebiti koeficijente navedene u tablici 3.1(HR) norme HRN EN 1993-1-9:2008/NA:2013.

2.16 Razredi kрана za koje se naprezanje pri savijanju $\sigma_{T,Ed}$ smije zanemariti, točka 9.3.3(1), NAPOMENA

Naprezanje pri savijanju $\sigma_{T,Ed}$ smije se zanemariti za razrede kрана od S0 do S2.

2.17 Faktor istovrijednog oštećenja λ_{dup} za rad više kрана, točka 9.4.2(5), NAPOMENA

Prihvaća se preporuka da se uzme vrijednost λ_{dup} jednaka vrijednosti λ_i iz tablice 2.12 norme HRN EN 1991-3:2012, za razred opterećenja S_i ovako:

- za 2 kрана: 2 razreda manje od razreda opterećenja kрана nižeg razreda opterećenja,
- za 3 ili više njih: 3 razreda manje od razreda opterećenja kрана najnižeg razreda opterećenja.

3 Neoprečni dopunski podaci (NCCI)

3.1 Upućivanje na druge norme, točka 1.2

HRN DIN 536-1 ² ,	<i>Kranske tračnice: Dimenzije, statičke vrijednosti, vrste čelika za kranske tračnice s pojasnicom oblika A</i>
HRN EN 1991-3:2012,	<i>Eurokod 1: Djelovanja na konstrukcije – 3. dio: Djelovanja prouzročena kranovima i strojevima</i>
HRN EN 1993-1-1:2008,	<i>Eurokod 3: Projektiranje čeličnih konstrukcija – Dio 1-1: Opća pravila i pravila za zgrade</i>
HRN EN 1993-1-8:2008/NA:2013,	<i>Eurokod 3: Projektiranje čeličnih konstrukcija – Dio 1-8: Projektiranje priključaka – Nacionalni dodatak</i>

3.2 Djelovanja i utjecaji okoliša – smanjeni dinamički koeficijenti, točka 2.3.1

Pri ocjenjivanju dijelova konstrukcija koje prenose opterećenja kranske staze do temelja, vrijednosti dinamičkih koeficijenata $\varphi \geq 1,1$ smiju se smanjiti za $\Delta\varphi = 0,1$.

Dimenzioniranje temelja smije se provesti bez razmatranja dinamičkih koeficijenata.

3.3 Djelovanja i utjecaji okoliša – djelovanje više kranova, točka 2.3.1

Pri proračunu naprezanja zbog istovremenog djelovanja više kranova, za kran s najvećom vrijednošću $F_{Z,Ed}$ (uključujući dinamički koeficijent) prihvaća se izvorno određeni dinamički koeficijent dok se za ostale kranove prihvaća dinamički koeficijent za razred podizanja HC1 prema normi HRN EN 1991-3:2012.

3.4 Djelovanja i utjecaji okoliša – djelovanja za potresnu proračunsku situaciju, točka 2.3.1

Faktor ψ_2 omjer je stalnog djelovanja i ukupnog djelovanja kрана u skladu s točkom A.2.3 norme HRN EN 1991-3:2012.

Horizontalne potresne sile proračunavaju se razmatrajući samo stalno djelovanje kрана i ako je potrebno, ovisno o načinu pričvršćenja tereta, i nazivnu nosivost kрана pomnoženu faktorom ψ_2 .

3.5 Dopuštena odstupanja, točka 3.2.5

Dopuštena odstupanja mjera za kranske staze određena su u normi HRN EN 1090-2:2011.

---

² U pripremi.

3.6 Superpozicija s lokalnim naprezanjima pri savijanju u donjoj pojasnici zbog opterećenja kotača, točka 5.8

Kod superpozicije lokalnih naprezanja pri savijanju u donjoj pojasnici zbog opterećenja kotača prema točki 5.8(3) norme HRN EN 1993-6:2008 s normalnim naprezanjima od globalnog djelovanja, dopušta se smanjenje lokalnih naprezanja na 75 %. Isto vrijedi i za proračun otpornosti na zamor (vidjeti točku 9.3.4 norme HRN EN 1993-6:2008).

3.7 Ograničenja deformiranja i pomaka – dopuna za granično stanje uporabljivosti, točka 7.3

Kao dopuna tablici 2.2 norme HRN EN 1991-3:2012 dopušta se upotreba tablice 1(HR).

Tablica 1(HR) – Skupine opterećenja i dinamički koeficijenti koje treba razmatrati kao jedno karakteristično djelovanje kрана

Opterećenje	Simbol	Granično stanje uporabljivosti		
		Skupine opterećenja		
		101	102	103
Vlastita težina kрана	Q_c	1	1	1
Nazivna nosivost kрана	Q_H	1	1	1
Ubrzanje / kočenje kранskog mosta	H_L, H_T	–	–	1
Zakošenje kранskog mosta	H_S	–	1	–
Vjetar pri radu	F_w^+	–	1	1

3.8 Kruta pričvršćenja tračnica kрана, točka 8.5.2

Kruta pričvršćenja tračnica preporučuju se samo za razrede kрана od S0 do S3.

3.9 Zahtjevi za ocjenjivanje zamora, točka 9.1

Za ocjenjivanje zamora pri projektiranju u načelu treba primijeniti metodu dopuštenih oštećenja, uz osiguranje odredbi navedenih u točki 2.5 norme HRN EN 1993-1-9:2008/NA:2013 i NAPOMENI 1 točke 3(2) norme HRN EN 1993-1-9:2008. U protivnom za ocjenjivanje zamora treba primijeniti metodu sigurnog vijeka.

Dodatak A(HR)
(obavijesni)

Točke u normi HRN EN 1993-6:2008 u kojima su dopušteni nacionalno određeni parametri

Točka u normi HRN EN 1993-6	Točka u ovom dokumentu	Sadržaj
2.1.3.2(1)P, NAPOMENA	2.1	Proračunski uporabni vijek
2.8(2)P, NAPOMENA	2.2	Parcijalni koeficijent $\gamma_{F, \text{test}}$ za ispitna opterećenja kрана
3.2.3(1), NAPOMENA	2.3	Najniža temperatura pri upotrebi unutarnjih kранskih staza
3.2.3(2)P, NAPOMENA	2.4	Odabir svojstava žilavosti za tlačne elemente
3.2.4(1), NAPOMENA 2	2.5	Ciljane vrijednosti Z_{Ed}
3.6.2(1), NAPOMENA	2.6	Podaci o prikladnim tračnicama i čelicima za tračnice
3.6.3(1), NAPOMENA	2.7	Posebne spojne naprave za tračnice
6.1(1), NAPOMENA	2.8	Parcijalni koeficijenti γ_{M_i} za otpornost
6.3.2.3(1), NAPOMENA	2.9	Zamjenska metoda ocjenjivanja za bočno-torzijsko izvijanje
7.3(1), NAPOMENA	2.10	Ograničenja vertikalnih i horizontalnih pomaka
7.5(1), NAPOMENA	2.11	Parcijalni koeficijent $\gamma_{M, \text{ser}}$ za ponavljajuće ponašanje
8.2(4), NAPOMENA	2.12	Razredi kранова s velikim brojem ciklusa zamaranja
9.1(2), NAPOMENA	2.13	Ograničenje broja ciklusa C_0 bez ocjenjivanja zamora
9.2(1)P, NAPOMENA	2.14	Parcijalni koeficijenti za opterećenje zamora γ_{Fr}
9.2(2)P, NAPOMENA	2.15	Parcijalni koeficijenti za otpornost na zamor
9.3.3(1), NAPOMENA	2.16	Razredi kрана za koje se naprezanje pri savijanju $\sigma_{T, Ed}$ smije zanemariti
9.4.2(5), NAPOMENA	2.17	Faktor istovrijednog oštećenja λ_{dup} za rad više kранова

Dodatak B(HR)
(obavijesni)

**Točke u normi HRN EN 1993-6:2008 na koje se odnose
neoprečni dopunski podaci (NCCI)**

Točka u normi HRN EN 1993-6	Točka u ovom dokumentu	Sadržaj
1.2	3.1	Upućivanje na druge norme
2.3.1	3.2	Djelovanja i utjecaji okoliša – smanjeni dinamički koeficijenti
2.3.1	3.3	Djelovanja i utjecaji okoliša – djelovanje više kranova
2.3.1	3.4	Djelovanja i utjecaji okoliša – djelovanja za potresnu proračunsku situaciju
3.2.5	3.5	Dopuštena odstupanja
5.8	3.6	Superpozicija s lokalnim naprezanjima pri savijanju u donjoj pojasnici zbog opterećenja kotača
7.3	3.7	Ograničenja deformiranja i pomaka – dopuna za granično stanje uporabljivosti
8.5.2	3.8	Kruta pričvršćenja tračnica kрана
9.1	3.9	Zahtjevi za ocjenjivanje zamora

